

KLUKA

GAZETA WYDAWANA PRZEZ TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW OD 1994 ROKU

Nr 475 / 15 lipiec 2025

Marcin Połomski Rydułtowikiem roku 2024

w lipcowym numerze m.in.:

- Wycieczka w czasie i smaki tradycji na Festiwalu Górnej Odry w Rydułtowach
- Raport o stanie Gminy Rydułtowy za 2024 rok: bilans działań i decyzji samorządu
- Egzamin z języka śląskiego na Uniwersytecie Śląskim – pierwszy taki w historii
- Noc Świętojańska w Olzie – wieczór tradycji i wspólnoty nad wodą
- „Najlepsi z najlepszych” – gala uznania dla uczniów Rydułtów
- Sukces rydułtówian na Mistrzostwach Polski w pływaniu Masters – 14 medali dla seniorów
- Sprawozdanie Zarządu z działalności TMR w 2024 roku
- „W labiryncie ludzkich marzeń” – Gala Taneczna
- Studia Flames oczarowała publiczność
- Śląsk opowiedziany – słowem, losem, emocją
- Powiat Wodzisławski wraz z Rydułtowami inwestują w termomodernizację dzięki funduszom unijnym
- Pamięć nie umiera – dla mojego Taty
- Historia Śląska – kalendarium (cd)
- Historia – XIII wiek
- Łokietek a księstwa śląskie
- 35 lat tradycji i smaku – jubileusz Piekarni Bobrzyk
- V spotkanie z ratownikami górniczymi
- Rodzinna biesiada w Rydułtowach przyciągnęła tłumy – śląska atmosfera i wspólna zabawa
- O zdrowiu
- Moje rozważania

ISSN 146-9271 miesięcznik 2,50 zł (w tym 8% VAT)
Rydułtowy i gminy powiatu wodzisławskiego oraz rybnickiego

9 770142 692715

Wycieczka w czasie i smaki tradycji na Festiwalu Górnej Odry w Rydułtowach

W ramach Festiwalu Górnej Odry w Rydułtowach zorganizowano wydarzenie, które przeniosło uczestników w przeszłość za sprawą historycznych odniesień i śląskiego folkloru. Centralną postacią imprezy była Charlotte von Sack – córka właściciela kopalni Rydułtowy, znana w lokalnej historii i patronka hałdy Szarlota. Dzięki niej wydarzenie nabrało szczególnego klimatu dawnych lat.

Jednym z najbardziej wyczekiwanych punktów programu był konkurs na najlepszy wypiek, w którym rywalizowali lokalni cukiernicy. Tytuł najlepszej rydułtowskiej szarlotki zdobył Jakub Szymański. Konkurs przyciągnął wielu smakoszy, a całości dopełniał jarmark z regionalnymi przysmakami i rękodziełem, przygotowany przez Koła Gospodyń Wiejskich oraz miejscowych twórców.

W specjalnie przygotowanej zagrodzie uczestnicy mogli zobaczyć zwierzęta gospodarskie, wziąć udział w warsztatach rękodzielniczych i plecienia wianków, a także spróbować swoich sił w dojeniu sztucznej krowy czy podziwiać pokazowy ul. Dla odważniejszych przygotowano możliwość ujeżdżania mechanicznego byka.

Dzieci i dorosłych przyciągnęły bajkowe opowieści w wykonaniu Teatralnej Frelki, a scena tętniła życiem dzięki występom zespołów regionalnych i pokazom tańca, które zachęcały publiczność do wspólnej zabawy. Na scenie wystąpili: Zespół "ŁAN", Zespół "TROJAK", Zespół "KOKOSZYCZANKI", Zespół "RZUCHOWIANKI", Zespół Tańca Liniowego "SILESIA LINE DANCE" oraz "KLIKA MACHNIKA". Podczas imprezy wręczono także wyróżnienie "Rydułtowika Roku", tradycyjnie przyznawane przez Towarzystwo Miłośników Rydułtów osobom szczególnie zasłużonym dla lokalnej społeczności.

Zwieńczeniem dnia była potańcówka pod chmurką, przy tanecznych rytmach latino, disco i klasycznych przebojach w wykonaniu DeeJay Jano. Leżaki i letnia atmosfera sprzyjały wspólnemu świętowaniu.

Wydarzenie zostało sfinansowane ze środków Samorządu Województwa Śląskiego.

Raport o stanie Gminy Rydułtowy za 2024 rok: bilans działań i decyzji samorządu

Raport o stanie Gminy Rydułtowy za 2024 rok, zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym, stanowi coroczne podsumowanie działalności urzędu oraz jednostek organizacyjnych miasta. Dokument ten obejmuje kluczowe obszary funkcjonowania samorządu – od realizacji polityk miejskich, przez inwestycje, edukację i pomoc społeczną, po kwestie środowiskowe i finansowe. Raport jest narzędziem służącym nie tylko transparentności działań publicznych, lecz także umożliwi mieszkańcom ocenę kierunku rozwoju lokalnej wspólnoty.

Podczas sesji Rady Miasta, która odbyła się 18 czerwca 2025 roku, przedstawienie raportu stało się punktem wyjścia do merytorycznej dyskusji nad stanem gminy. Radni analizowali dane i podejmowane w 2024 roku działania, a ich ocena znalazła wyraz w decyzji o udzieleniu burmistrzowi Marcinowi Połomskiemu wotum zaufania oraz absolutorium z tytułu wykonania budżetu. Tym samym Rada Miasta potwierdziła swoje poparcie dla polityki prowadzonej przez władze samorządowe w minionym roku.

Stabilność w obliczu kryzysów

Miasto skutecznie zarządzało skutkami wrześnieowej powodzi, ograniczając straty dzięki wcześniejszym inwestycjom w infrastrukturę przeciwpowodziową. Wydarzenia związane z wypadkiem w kopalni Rydułtowy pokazały siłę lokalnej wspólnoty. Utrzymanie działalności zakładu pod koniec roku miało stabilizujący wpływ na życie wielu rodzin. Warto również odnotować awans miasta aż o 422 pozycje w ogólnopolskim rankingu „Rzeczpospolitej” oraz poprawę jakości powietrza wokół hałdy Szarlota.

Demografia i administracja

Liczba mieszkańców Rydułtów spadła o 258 osób, co wpisuje się w ogólnopolski trend depopulacyjny. Mimo wzrostu liczby urodzeń (wyłącznie w ramach transkrypcji zagranicznych aktów), naturalny przyrost pozostał ujemny. Administracja miejska pracowała intensywnie – obsłużono ponad 48 tys. pism, a aktywność w mediach społecznościowych znacząco wzrosła.

Budżet z nadwyżką, inwestycje z rozmachem

Planowany deficyt budżetowy zamienił się w nadwyżkę wynoszącą ponad 4,4 mln zł. Dochody ogółem wykonano w 99,28%, a wydatki w 94,84%. Zrealizowano liczne inwestycje, m.in. budowę centrum przesiadkowego, adaptację sztolni na strzelnicę, modernizację oświetlenia miejskiego czy utworzenie Centrum Obywatelskiego. Kontynuowano prace drogowe i przygotowania do nowych

inwestycji mieszkaniowych.

Ekologia, gospodarka odpadami i OZE

Zwiększyła się ilość zebranych odpadów komunalnych. Wprowadzono zmiany w systemie zbiórki bioodpadów. Realizowano działania w ramach programu „Czyste Powietrze”, projekty z zakresu OZE oraz kampanie edukacyjne wspierające proekologiczne postawy.

Środki zewnętrzne i edukacja

Miasto pozyskało ponad 22,4 mln zł ze źródeł zewnętrznych. W oświacie nastąpił spadek liczby dzieci w przedszkolach, natomiast liczba uczniów w szkołach podstawowych wzrosła. Prowadzono szeroką działalność edukacyjną, wspieraną przez środki zewnętrzne.

Pomoc społeczna i bezpieczeństwo

Wsparciem społecznym objęto 276 rodzin. Realizowano programy dla seniorów, osób niepełnosprawnych i obywateli Ukrainy. Straż Miejska przeprowadziła 1654 interwencje i uczestniczyła w działaniach kryzysowych, m.in. podczas powodzi.

Współpraca i promocja

Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi w wielu obszarach. Zmodernizowano komunikację w mediach społecznościowych, kontynuowano wydawanie biuletynu „Na Ratuszu” i zrealizowano cykl filmowy o historii miasta.

Podsumowanie

Raport potwierdza, że mimo trudnych okoliczności Rydułtowy kontynuują rozwój w duchu odpowiedzialności, transparentności i aktywnej współpracy. Dzięki skutecznemu zarządzaniu, zaangażowaniu mieszkańców i konsekwentnej realizacji polityk publicznych, gmina umacnia swoją pozycję jako społeczność zintegrowana, odporna i ambitna.

Egzamin z języka śląskiego na Uniwersytecie Śląskim – pierwszy taki w historii

6 lipca 2025 roku na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach odbył się pierwszy w historii egzamin z języka śląskiego. Mimo że ustawa o jego uznaniu za język regionalny została zawetowana przez prezydenta Andrzeja Dudę, zainteresowanie i zaangażowanie społeczne w popularyzację śląszczyzny nie słabnie.

Do egzaminu przystąpiły 32 osoby. Jak poinformowało Towarzystwo Kultuwowania i Promowania Śląskiej Mowy Pro Loquela Silesiana, poziom uczestników był bardzo wysoki. Egzamin zorganizowano we współpracy Uniwersytetu Śląskiego, Rady Śląskiego Języka oraz organizacji społecznych. W skład komisji egzaminacyjnej weszli m.in. prof. Jolanta Tambor, prof. Aleksandra Kunce, Mirosław Syniawa, Bogdan Kallus, Rafał Adamus i Grzegorz Kulik.

Pomimo braku formalnego uznania języka śląskiego przez państwo, Uniwersytet Śląski podejmuje działania na rzecz jego promocji. W ubiegłym roku uczelnia uruchomiła bezpłatne, interdyscyplinarne studia podyplomowe „Region – język i kultura”, skierowane do osób zainteresowanych śląską kulturą, językiem i historią. Program ten, finansowany z grantu Ministerstwa Edukacji i Nauki, obejmuje zagadnienia z zakresu językoznawstwa, kulturoznawstwa, historii oraz socjologii.

Kwestia statusu języka śląskiego wciąż budzi silne emocje. Prezydent Andrzej Duda, uzasadniając decyzję o wecie, argumentował, że śląszczyzna nie spełnia kryteriów języka regionalnego, a jej uznanie mogłoby prowadzić do analogicznych roszczeń innych grup etnicznych.

Niewykluczone, że do tematu powróci nowy prezydent Karol Nawrocki, którego zaprzysiężenie planowane jest na 6 sierpnia.

„32 perzōny przistōmpiyły prawie dziś, w ta hica, do piyrszego w historyji egzaminu ze ślōnskigo jynzyka. Jeszcze niy znōmy wynikōw, ale trza pedzieć, iże poziōm tych co egzamin zdōwali bōł fest wysoki. Egzamin bōł kludzōny na Ślōnskim UniwerzYTECIE we Katowicach we spōłprōcy ze naszym ferajnym i Radōm Ślōnskigo Jynzyka. W skłōd kōmisyje egzaminacyjnyj wleżli: prof. Jolanta Tambor, prof. Aleksandra Kunce, Mirosław Syniawa, Bogdan Kallus, Rafał Adamus i Grzegorz Kulik. Trzymiymy krzciuki coby wszyscy egzamin zdali” - poinformowało na swoim profilu w serwisie społecznościowym Towarzystwo Kultuwowania i Promowania Śląskiej Mowy Pro Loquela Silesiana.

Noc Świętojańska w Olzie – wieczór tradycji i wspólnoty nad wodą

W ośrodku wypoczynkowym LAS-POL „Olza” odbyły się uroczyste obchody Nocy Świętojańskiej, zorganizowane przez Koło Gospodyń Wiejskich z Czyżowic oraz Gminne Centrum Kultury w Gorzycach. W wydarzeniu wzięły udział wszystkie Koła Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Gorzyce oraz zaproszeni goście.

Program wieczoru obfitował w występy artystyczne, integracyjne spotkania i wspólne świętowanie w radosnej atmosferze. Dla najmłodszych uczestników przygotowano konkurs na najpiękniejszy wianek, który cieszył się dużym zainteresowaniem. Kulminacyjnym momentem wieczoru było tradycyjne puszczanie wianków na wodę, które nadało wydarzeniu symbolicznego charakteru i podkreśliło jego związek z lokalnymi obrzędami.

Organizatorzy podziękowali wszystkim za udział i zaangażowanie, podkreślając wyjątkowy klimat wydarzenia, który sprzyjał budowaniu więzi wśród mieszkańców.

„Najlepsi z najlepszych” – gala uznania dla uczniów Rydułtów

W Rydułtowach odbyła się kolejna edycja gali „Najlepsi z najlepszych”, która na stałe wpisała się w kalendarz miejskich wydarzeń. Uroczystość zgromadziła uczniów, rodziców, nauczycieli oraz przedstawicieli szkół, by wspólnie uhonorować osiągnięcia edukacyjne roku szkolnego 2024/2025.

Blisko 100 uczniów zostało wyróżnionych za wybitne wyniki w nauce, sztuce i sporcie. Przyznano 93 nagrody za osiągnięcia indywidualne oraz 30 za sukcesy zespołowe. Specjalne wyróżnienia otrzymali również uczniowie z najwyższą średnią ocen oraz przewodniczący samorządów uczniowskich.

Wśród nagrodzonych znaleźli się reprezentanci następujących placówek oświatowych: Szkoły Muzycznej I stopnia im. Pawła Świątego, Ogniska Pracy Pozaszkolnej, Zespołu Szkół Ponadpodstawowych, Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych, a także Szkół Podstawowych nr 1, 2, 3 i 4 w Rydułtowach.

Podczas gali wręczono również nagrody laureatom X Powiatowego Konkursu z Matematyki dla uczniów szkół podstawowych. Oprawę muzyczną uroczystości zapewnili uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 pod kierunkiem Joanny Solich i Stefana Drożdżoka.

Sukces rydułtówian na Mistrzostwach Polski w pływaniu Masters – 14 medali dla seniorów

Zawodnicy Rydułtowskiej Akademii Aktywnego Seniora 60+ odnieśli znaczący sukces podczas Letnich Mistrzostw Polski w pływaniu Masters, które odbyły się w dniach 30 maja – 1 czerwca 2025 roku w Lublinie. Reprezentanci miasta, Maria Lippa i Jerzy Ciecior, stanęli na podium aż czternastokrotnie.

W zawodach uczestniczyło 385 zawodników z 93 klubów sportowych z Polski, Litwy, Łotwy, Słowacji, Czech i Turcji. Rywalizowano w 36 konkurencjach w czterech blokach startowych. Zawodnicy mierzyli się na różnych dystansach w stylach: dowolnym, grzbietowym, motylkowym i klasycznym.

Maria Lippa zdobyła łącznie 7 medali: złoty na 50 m stylem klasycznym, cztery srebrne na 50, 100 i 200 m stylem grzbietowym oraz 100 m stylem dowolnym, a także dwa brązowe na 50 i 200 m stylem dowolnym. Również Jerzy Ciecior wywalczył 7 medali: dwa złote na 1500 m stylem dowolnym i 200 m stylem motylkowym, dwa srebrne na 100 m stylem motylkowym i 200 m stylem grzbietowym, oraz trzy brązowe w konkurencjach 200 m stylem zmiennym, 50 i 100 m stylem grzbietowym.

Zawodnicy z Rydułtów wrócili z Lublina z 14 medalami, potwierdzając wysoki poziom sportowy i zaangażowanie seniorów. Organizatorzy i przedstawiciele Akademii zachęcają mieszkańców do aktywności fizycznej, podkreślając korzyści zdrowotne płynące z regularnego pływania.

Sprawozdanie Zarządu z działalności TMR w 2024 roku

Zarząd TMR zebrał się czterokrotnie w celu podjęcia ważnych uchwał, natomiast na bieżąco – w każdym miesiącu – odbywały się konsultacje i uzgodnienia dotyczące działalności programowej i finansowej TMR. W dniu 29 maja odbyło się Walne Zebranie Członków TMR, podczas którego przeprowadzono wybory uzupełniające do Zarządu i Komisji Rewizyjnej. W wyniku tajnego głosowania uformowano nowy skład Zarządu w następującym składzie: Alicja Kołodziej – prezes, Henryk Machnik – honorowy prezes i członek zarządu, Alicja Pawełek – zastępca prezesa, Janina Chlebek-Turek – zastępca prezesa, Joanna Rusok – redaktor naczelna „Kluki”, Mariusz Stebel – skarbnik oraz członkowie Zarządu: Grażyna Gunia, Urszula Hajto, Jerzy Majer, Henryk Mańka i Kornelia Newy. Komisję Rewizyjną tworzą: Krystyna Garbas, Krzysztof Jędrośka, Barbara Pałka, Józef Kubik i Stanisław Płoński.

Wszystkie planowane działania programowe zostały zrealizowane, a liczba koncertów w wykonaniu „Kliki Machnika” przekroczyła najsmielsze oczekiwania. Zarząd podjął pięć uchwał w trakcie roku 2024. Uchwały te stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania oraz do sprawozdania finansowego przyjętego w maju 2025 roku.

Sytuacja finansowa TMR jest stabilna. Towarzystwo nie posiada zadłużenia wobec Urzędu Skarbowego ani ZUS, co jest zasługą znaczących wpłat z tytułu 1,5% podatku przekazanych na cele statutowe przez osoby nie tylko związane z naszym Towarzystwem, co stanowi ważne wyróżnienie. Z tych wpłat, zgodnie z zawartą umową, przelano na konto DPS w Gorzycach kwotę 8920,40 zł, a na rydułtowski klub szachowy UKS Ognisko – 3339,60 zł.

Wydatki programowe obejmowały: koszty koncertów w mieście i gminach sąsiednich – 3625 zł (w tym 2600 zł dla muzyków w miesiącach bez dotacji), wydatki administracyjne i sądowe (m.in. domena, inne opłaty, remonty siedziby TMR) – 1101,20 zł, dopłaty do dwóch wycieczek regionalnych (autobusy) – 3140,90 zł, koszty organizacji i udostępniania wystaw przy siedzibie TMR – 2375,90 zł. Szczegółowe wyliczenia wpływów i wydatków znajdują się w sprawozdaniu finansowym oraz w rozliczeniu wpływów z 1,5% podatku, które są dostępne w siedzibie TMR oraz w KRS pod numerem 0000002098.

Największym problemem finansowym pozostaje kwestia nieopłaconych składek – za rok 2024 nie uiszczyło ich 21 osób. W roku 2024 zmarli: Krystyna Barnabas, Alojzy Cyran, Rita Ferenc, Małgorzata Kubik, Alojzy Musioł, Alfred Sikora. Z członkostwa zrezygnowali: Halina Stedin, Krystyna Gajda, Magdalena Wadas, Adelajda Meisel, Roman Olejnik. Nowymi członkami zostali: Mariola Bolisęga, Jolanta Matuszek, Zygmunt Matuszek, Czesław Wojciechowski i Wincenty Maińczyk.

W imieniu Zarządu składamy serdeczne podziękowania Marcinowi Połomskiemu za wolontaryjną pracę przy składzie gazety „Kluka”, Grzegorzowi Krajczokowi za pomoc w wysyłce sprawozdania finansowego i programowego do sądu i MPiPS, Annie i Stanisławowi Płońskim, Weronice Kosowskiej, Annie Kopiec, Róży Machnik i innym za bieżące prace w utrzymaniu czystości siedziby TMR. Podziękowania kierujemy także do wspierających finansowo TMR: Marioli Bolisęga, Urzędu Miasta Rydułtowy, NZOZ Bożeny Freund-Konieczny oraz Ciepłowni Rydułtowy.

Szczególne słowa uznania należą się Henrykowi Machnikowi za codzienne dyżury i bieżącą pracę, Alicji Pawełek za wytrwałą pracę sekretarza, redaktor „Kluki” Joannie Rusok za comiesięczne zbieranie materiałów, Mariuszowi Steblowi za organizację wycieczek oraz wszystkim, którzy w różny sposób aktywnie włączali się w działalność naszego Towarzystwa.

Podpisali: **Prezes Alicja Kołodziej i Zarząd TMR**

„W labiryncie ludzkich marzeń” – Gala Taneczna Studia Flames oczarowała publiczność

W Raciborskim Centrum Kultury odbyła się Gala Taneczna „W labiryncie ludzkich marzeń”, zorganizowana przez Studio Tańca Flames. Wydarzenie było świętem pasji, talentu i emocji, a jego artystyczny poziom wzbudził uznanie zarówno widzów, jak i uczestników.

Za koncepcję oraz reżyserię wieczoru odpowiadała Martyna Wichtowska – założycielka i główna instruktorka Studia Flames, która tym razem wystąpiła także w roli choreografa. Gala była efektem wielu miesięcy pracy i zaangażowania całego zespołu – tancerzy, instruktorów i rodziców.

Widowisko, pełne ekspresyjnych układów tanecznych, opowiadało historie o marzeniach i ludzkich emocjach. Publiczność mogła zobaczyć nie tylko profesjonalne choreografie, ale przede wszystkim autentyczne wyrażenie sztuki poprzez ruch i taniec.

Organizatorzy podziękowali wszystkim zaangażowanym w przygotowanie gali i zapowiedzieli kontynuację działalności artystycznej Studia. Gala została entuzjastycznie przyjęta przez widzów i na długo pozostanie w ich pamięci.

Śląsk opowiedziany – słowem, losem, emocją

Fragment mojej recenzji monodramu „Godajom mi Helmut” został opublikowany w książce pod tym samym tytułem – co poczytuję sobie za ogromny zaszczyt i wyróżnienie. Moje nazwisko pojawiło się w publikacji autorstwa Alojzego Lyski – mistrza śląskości – a dla osoby aktywnie zaangażowanej w pielęgnowanie regionalnej tożsamości to moment naprawdę wyjątkowy.

Dziś, dzięki uprzejmości redakcji, mam okazję podzielić się z Czytelnikami pełną wersją tej recenzji. To nie tylko możliwość rozwinięcia myśli, które towarzyszyły mi po obejrzeniu obu monodramów – „Mianujom mie Hanka” i „Godajom mi Helmut” – ale też forma wdzięczności wobec twórców, którzy oddali Śląskowi głos.

Bo właśnie tym są te dwie opowieści – głosem Śląska. Głosem ludzi, którym nie wszystko było dane, ale którzy mimo wszystko trwali, mówili, kochali i pamiętali. Sztuka Lyski, zagrana po mistrzowsku przez Grażynę Bułkę i Sławomira Rosowskiego, to coś więcej niż teatr – to historia zaklęta w godce, opowieść snuta z wnętrza śląskiej duszy.

Zapraszam do lektury mojego osobistego spojrzenia na te wyjątkowe monodramy.

„Mianujom mnie Hanka”, „Godajom mi Helmut – Śląsk opowiedziany”

„Mianujom mnie Hanka”, „Godajom mi Helmut” – dwa śląskie monodramy autorstwa Alojzego Lyski. Dwie postacie, jeden Śląsk widziany oczami tych, którzy przez niego kroczyli, nawet pewnie nie zdając sobie sprawy, jak szybko zmieniały się tutaj karty historii.

Grażyna Bułka, która usłyszała w swoim młodzięcym życiu: „ty nigdy nie będziesz aktorką, bo jesteś Ślązaczką”, mistrzowsko wcieliła się w rolę Hanki, o której powiedziano już chyba wszystko, a na pewno bardzo wiele. Moja opinia jest zbieżna z tymi, które stawiają Hankę w szeregu dzieł zasługujących na szczególną uwagę. Dlaczego słowa z wywiadu z Grażyną Bułką tak mocno utkwiły mi w pamięci? Bo gdyby ułożyć je chronologicznie, można uznać je za kontynuację historii Hanki w realnym życiu. Nie dasz rady, bo Śląsk to ludzie ciężkiej pracy, poczciwi, ale nie stworzeni do wyższych celów.

I tą oto myślą przechodzę do Helmuta, w rolę którego wcielił się Sławek Rosowski aktor amator z Bierunia, skromnego chłopaka ze Śląska, w którego żagle życia wiatr historii dmuchał z taką siłą, że całe swoje życie musiał przytrzymywać kapelusz na głowie.

Historia Helmuta, którego imię zmienili na Franciszek, obejmuje czasy od II wojny światowej aż po przemiany ustrojowe i masową emigrację ludzi na Zachód. Męska perspektywa zdarzeń jest trochę inna, bo świat jest oto tak skonstruowany, że różnimy się od siebie, a poza tym Helmut w swej historii dojrzewa. Zaczyna się ona

w czasach, gdy był dzieckiem i niewiele rozumiał z tego, co działo się w jego małym śląskim świecie.

Historia sceniczna nie wytłumaczy całemu światu problemów i zawłości historycznych śląskiej tożsamości. Zarówno Hanka, jak i Helmut to dla mnie konglomerat zdarzeń, w którym Ślązacy znajdą chociażby jeden element do nich pasujący. Deski sceniczne stały się idealnym punktem wyrzutnym w głąb śląskiej historii, stanowią drogowskaz ku temu, aby łatwiej zrozumieć, że cechy takie jak jednoznaczność, prostota, jednokulturowość, jednolitość tożsamościowa nie są tożsame ze Śląskiem.

Niezwykle istotnym elementem obu monodramów jest język śląski, który nie tylko buduje autentyczność bohaterów, ale także wzmacnia emocjonalny wydźwięk całej historii. Godka nie jest tu jedynie dodatkiem czy folklorem – to język przeżyć, codzienności, świadectwo śląskiej tożsamości. Hanka i Helmut mówią tak, jak mówili ich przodkowie, a widzowie, zwłaszcza ci, dla których śląski jest bliski, mogą poczuć więź z bohaterami na jeszcze głębszym poziomie. To pokazuje, że język śląski nie jest jedynie przeszłością, ale żywym, istotnym elementem współczesnej narracji o Śląsku.

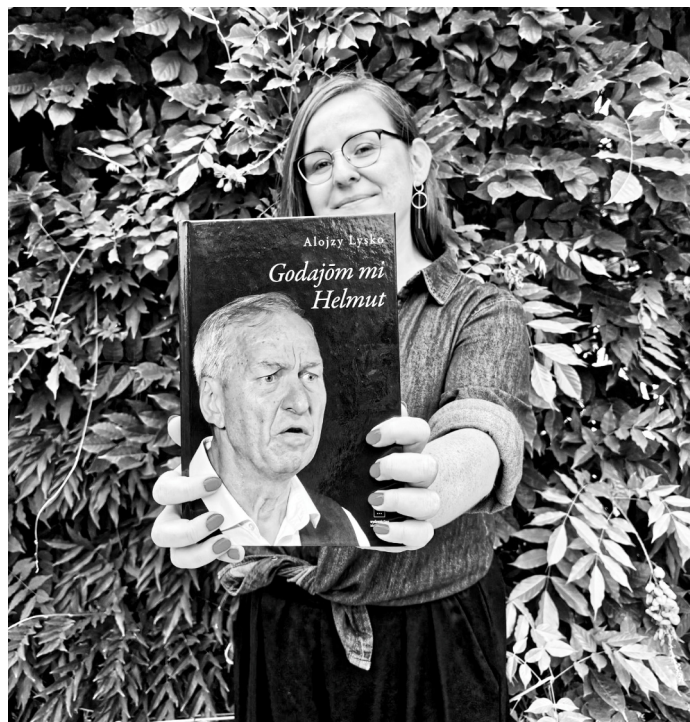
Hanka i Helmut to dwie równoważne opowieści, które przenikają się nawzajem, dopełniając obraz Śląska. Nie da się ich porównywać w kategoriach lepszy-gorszy, bo każda z tych postaci wnosi w spektakl inny wymiar świadomości, historii i emocji. Ich losy istnieją niejako równolegle, każde w swojej przestrzeni czasowej, ale łączą się w jednej, wspólnej tożsamości regionalnej. Oglądając oba spektakle, widz może dostrzec, że historia Śląska to nie tylko indywidualne losy, ale też wielowymiarowa, zbiorowa opowieść, która wymaga pełnego spojrzenia.

Skromna scenografia w obu spektaklach to dla mnie alegoria dawnego śląskiego życia. Ślązacy nie mogli posiadać zbyt wiele, bo historia nieustannie rzucała ich między granicami, a wojny, powstania i zmieniające się układy polityczne często zmuszały do migracji. To wszystko kształtowało ich sposób życia – skromny, ale zawsze schludny i pełen godności. Prosta scenografia nie jest więc jedynie tłem, lecz milczącym świadkiem śląskich losów, które niosą w sobie zarówno ciężar przeszłości, jak i siłę przetrwania.

Obecnie moda na Śląsk pomaga nam w pielęgnowaniu zarówno godki, jak i szacunku do historii. Dojrzałe spoglądając na te spektakle, chciałabym poza historią wysnuć inną refleksję: przestańmy się w końcu wstydzić. Fenomen Hanka na pewno nam w tym bardzo pomógł, a Helmut będzie drugim krokiem w kierunku dumy ze śląkości. Jeśli my się sami wzajemnie nie zrozumiemy, sami nie będziemy się cenić i szanować, nikt tego nie zrobi sam od siebie. Jeśli o docenieniu mowa – najpierw my siebie samych i siebie wzajemnie, dopiero potem oni nas.

Anna Starzyczny-Procek (34) – *lingwistka i tłumaczka specjalistyczna języka rosyjskiego, nauczycielka języków*

obcych, felietonistka oraz popularyzatorka śląskiej mowy ojczystej. Pracuje w samorządzie jako osobista asystentka burmistrza, patrząc na lokalne sprawy szerzej niż urzędnicze procedury – z pasją, wrażliwością i otwartością na ludzi.

Powiat Wodzisławski wraz z Rydułtówami inwestują w termomodernizację dzięki funduszom unijnym

Powiat Wodzisławski realizuje kolejny etap modernizacji swojej infrastruktury publicznej. W ramach projektu partnerskiego z Powiatem Raciborskim oraz Miastem Rydułtowy dwa obiekty na terenie powiatu przejdą kompleksową termomodernizację.

Modernizacją zostaną objęte: Powiatowy Ośrodek Wsparcia „Perła” w Wodzisławiu Śląskim oraz ośrodek zdrowia przy ulicy Strzelców Bytomskich w Rydułtówach. Prace obejmą m.in. instalację nowoczesnych, energooszczędnych systemów grzewczych, montaż paneli fotowoltaicznych oraz pomp ciepła. Inwestycje mają przynieść nie tylko oszczędności energetyczne, ale również poprawę warunków użytkowania oraz estetyki obiektów.

Całkowita wartość przedsięwzięcia przekracza 5,3 miliona złotych. Znaczna część tej kwoty pochodzi z dofinansowania pozyskanego z Funduszy Europejskich. Władze powiatu podkreślają, że dzięki inwestycji możliwe będzie ograniczenie zużycia energii, poprawa komfortu użytkowników oraz dbałość o środowisko naturalne.

Pamięć nie umiera – dla mojego Taty

Są różne daty w kalendarzu. Jedną z nich jest Dzień Ojca, przypadający na 23 czerwca. Święto to już minęło, ale pamiętajmy o naszych ojcach nie tylko w tym dniu, lecz każdego dnia. Każdy z nas dorosłych nosi w sobie wspomnienia o ojcu. Ja również je mam i chcę się nimi z Wami podzielić.

Tata pomagał mamie w naszym wychowywaniu, a że byliśmy urwisami, pracy przy nas nie brakowało. Zawsze radosny, dbał o rodzinę i ciepło domowego ogniska. Podczas obchodów 50. rocznicy ślubu moich rodziców, tata wziął nas na bok i powiedział, że mamy się zaopiekować mamą, gdy jego już zabraknie. Było to trzy lata przed jego śmiercią. Przrzekliśmy mu, że dotrzemy tej obietnicy. Tak jak rodzice opiekują się dziećmi, tak dzieci mają obowiązek troszczyć się o swoich rodziców.

Był rok 1999. Odwiedzałam rodzinny dom. Gdy nadszedł czas powrotu, spakowałam rzeczy i pożegnałam się z mamą. Tata leżał na wersalce, odwrócony twarzą do ściany. Poszłam się z nim pożegnać, ale nie odwrócił się do mnie. Po raz pierwszy nie powiedział mi „do widzenia”. Pogłaskałam go po siwej, starczej głowie i odjechałam. Wiem, że wtedy płakał – nie chciał, bym widziała jego łzy. Wiedział, że widzimy się po raz ostatni. Wyczuwał, że zbliża się jego pozaziemska podróż.

Tydzień później, po powrocie do domu, odebrałam telefon ze smutną wiadomością – tata zmarł. Serce bolało, a dziś – na wspomnienie – boli nadal. Odszedł ktoś najbliższy, najukochańszy. Tata zawsze czekał na mamę, gdy wychodziła do sklepu czy załatwić sprawy. Gdy dłużej nie wracała, wyglądał przez okno, nie mogąc się jej doczekać. Mama, mijając tatę, zawsze głaskała go po siwej głowie. To była prawdziwa miłość – dojrzała, trwająca 53 lata.

Tata miał dla dzieci zawsze dobre słowo, kochał nas głęboko. Czuwał nad nami, ogrzewał nas swoją miłością. Całowałam jego ręce i prosiłam o błogosławieństwo na dalszą drogę życia. Jak istnieje miłość macierzyńska, tak istnieje i miłość ojcowska. Choć życie go nie rozpieszczało i pełne było cierni, szedł przez nie odważnie. Dla taty dom był całym światem. Przy nim było spokojnie. Nie znałam większego bogactwa niż jego miłość. Był naszym słonecznym zegarem, który odmierzał szczęśliwe chwile, był dla nas prawdziwym schronieniem.

Kiedy wracam w rodzinne strony, pierwsze kroki kieruję na cmentarz. Kładę kwiaty, zapalam znicz, głaszczę zimną płytę pomnika – jakbym głaskała tatę. Natłok myśli, wspomnień – wszystko krąży po głowie. Stojąc nad jego grobem, rozmawiam z nim. Wiem, że mnie słyszy, choć nie może już odpowiedzieć. Czuję, że czuwa nade mną, że po tamtej stronie życia wciąż się mną opiekuje. Tak szybko

minęło jego życie. Choć ludzie odchodzą, pamięć o nich nie umiera.

Na pomniku mojego taty widnieje napis: „Pamięć nie umiera”. Moja pamięć o Tobie, Tato, nigdy nie zgaśnie. Zawsze będziesz w moim sercu i w mojej pamięci.

Tato, Kocham Cię.

Grażyna Gunia

Historia Śląska – kalendarium (cd)

- 1532 – Jerzy Hohenzollem wydaje edykt Porządek kościelny w księstwie karniowskim – akt organizujący tamtejszy kościół luterański.
- 1540 – Protestantyzm staje się religią panującą w księstwie cieszyńskim.
- 1552 – Habsburgowie przekazują księstwo opolsko-raciborskie Izabeli Zapolyi i jej synowi Janowi Zygmuntowi.
- 1557 – Cesarz Ferdynand I powołuje Kamerę Śląską, zajmującą się poborem podatków i sprawującą władzę sądowniczą.
- 1577 – Cesarz Rudolf II wydaje ordynację górniczą dla Śląska.
- 1588 – Bitwa pod Byczyną: wojsko polskie pod wodzą hetmana Jana Zamoyskiego rozbija siły arcyksięcia Maksymiliana Habsburga, pretendenta do korony polskiej.
- 1589 – W układzie będzińsko-bytomskim arcyksiążę Maksymilian zrzeka się pretensji do tronu Rzeczypospolitej.
- 1607 – Wojska cesarskie pacyfikują protestantów w Opawie.
- 1608 – Biskup wrocławski Karol Habsburg nakazuje protestantom przejście na katolicyzm.
- 1609 – Stany śląskie i czeskie zawierają porozumienie w celu obrony praw protestantów.
- 1609 – Cesarz Rudolf II wydaje list majestatyczny dla Śląska, gwarantujący wolność wyznania wszystkim stanom.
- 1618 – Defenestracja praska rozpoczyna wojnę trzydziestoletnią: przedstawiciele czeskich stanów protestanckich wyrzucają namiestników cesarskich przez okno zamku na Hradczanach. Stany śląskie popierają antyhabsburski bunt w Czechach.
- 1619 – Stany Czech, Moraw, Śląska i Łużyc zawierają konfederację w obronie religii ewangelickiej; detronizują króla Ferdynanda Habsburga i obierają na tron księcia Palatynatu Fryderyka.
- 1620 – Czesi ponoszą klęskę w bitwie pod Białą Górą. Polskie oddziały lisowczyków, wspierające Habsburgów, pustoszą księstwo opolsko-raciborskie.
- 1621 – Stany śląskie zawierają ugodę (tzw. akord drezdeński) z Ferdynandem Habsburgiem. W zamian za porzucenie obozu protestanckiego i wysoką

kontrybucję król potwierdza zapisy listu majestatycznego.

- 1625 – Umiera książę cieszyński Fryderyk Wilhelm – ostatni górnośląski Piast.
- 1626–1627 – Śląsk pustoszą armie protestanckie oraz wojska cesarskie Albrechta Wallensteina.
- 1627–1632 – Habsburskie represje wobec śląskich protestantów.
- 1632–1635 – Na Śląsku trwają walki oddziałów cesarskich oraz koalicji szwedzko-sasko-brandenburskiej. Stany śląskie wspierają wojska protestanckie.
- 1635 – Saksonia i Brandenburgia zawierają pokój z Austrią. Stany śląskie ponownie uznają zwierzchnictwo Habsburgów.
- 1639–1648 – Śląsk zostaje spustoszony w wyniku walk wojsk cesarskich i szwedzkich.

(cdn.)

Historia – XIII wiek Łokietek a księstwa śląskie

W ostatnich dekadach XIII wieku pojawiło się nowe, zewnętrzne niebezpieczeństwo zagrażające śląskim księstwom – rosnący w siłę i znaczenie, bezwzględnie oraz brutalnie rozprawiający się ze wszystkimi konkurentami książę Władysław Łokietek. Niespodziewane zgony kolejnych książąt – Leszka Czarnego, Henryka IV Probusa, Kazimierza II Łęczyckiego, Przemysła II Wielkopolskiego, Waława II, Waława III oraz Henryka III Głogowczyka – miały decydujący wpływ na jego karierę polityczną, którą zaczynał jako książę Brześcia na Kujawach.

W 1288 roku Łokietek przejął władzę nad niewielkim księstwem sieradzkim, co uczyniło go bezpośrednim sąsiadem księstw śląskich. W tym samym roku możnowładcy krakowscy, broniąc Krakowa przed koalicją Piastów mazowieckich, pomogli osadzić na tronie krakowskim Henryka – popieranego przez Piastów śląskich. W lutym 1290 roku Łokietek niespodziewanie zaatakował Kraków i zwyciężył. W bitwie został ranny i dostał się do niewoli Bolko Opolski, natomiast poległ młodziutki książę Przemko Ścinawski. Wojska Łokietka spustoszyły następnie Księstwo Opolskie oraz wschodnie tereny księstwa bytomskiego.

Te wydarzenia spowodowały, że w styczniu 1289 roku Kazimierz Bytomski złożył hołd lenny Waławowi II Przemysłodzie. Księstwo bytomskie było wówczas stosunkowo rozległe – rozciągało się od Głubczyc, przez Koźle i Toszek, aż po Siewierz. Było zagrożone od północy przez Łokietka z terenu Księstwa Sieradzkiego i od wschodu – albo przez Łokietka, albo przez skonfliktowanego z Kazimierzem Henryka Probusa. Takie

były realia dla księcia Kazimierza, który szukał wsparcia u czeskiego króla.

Być może właśnie wtedy krakowski biskup Muskata, walczący w imieniu Waława II z Łokietkiem (w obronie Kazimierza Bytomskiego), na dobre usadowił biskupstwo krakowskie w Kluczu Sławkowskim. Na pewno w tym czasie zbudował biskupi gród obronny w Sławkowie.

Sytuacja wokół Śląska na kilka lat się uspokoiła, a dynaści głogowscy – po śmierci Waława II – przejęli na pewien czas należną im władzę nad Polską (Wielkopolska, 1305–1314).

Spisano z Wachtyrza

35 lat tradycji i smaku – jubileusz Piekarni Bobrzyk

15 lipca 2025 roku Piekarnia Bobrzyk obchodzi jubileusz 35-lecia działalności. Przez ponad trzy dekady firma zyskała uznanie mieszkańców, budując silną markę opartą na pasji, jakości i wierności piekarskiej tradycji.

Piekarnia Bobrzyk to przykład rodzinnego biznesu, który dzięki zaangażowaniu i konsekwentnemu rozwojowi stał się ważnym punktem na mapie lokalnej przedsiębiorczości. Działając nieprzerwanie od 1989 roku, zespół piekarni wypracował renomę opartą na zaufaniu klientów i wysokich standardach produkcji.

W tym roku firma może poszczycić się dodatkowym wyróżnieniem – tytułem Lidera Przedsiębiorczości 2024. Nagroda ta podkreśla nie tylko profesjonalizm, ale również prestiż, jaki przez lata zbudowała marka Bobrzyk.

W imieniu lokalnej społeczności przekazane zostały życzenia dalszego rozwoju, sukcesów i kontynuacji tradycji, które przez 35 lat stanowiły fundament działalności piekarni.

V spotkanie z ratownikami górnictwymi

Spotkanie odbyło się w ramach działania „Jo był uratowany” – zainicjowanego przez Miasto Rydułtowy w ramach projektu „Ryduł-to-WY to MY – społeczna transformacja”, realizowanego dzięki wsparciu Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Działanie to nawiązuje do heroicznej pracy ratowników oraz emocji, jakie towarzyszą im, gdy pod ziemią giną koledzy.

W programie znalazło się m.in. zwiedzanie komory ćwiczeń, wyrobisk szkoleniowych, prezentacja wozu bojowego, chwila ciszy przy miejscu pamięci ratowników, którzy zginęli, niosąc pomoc innym. Wzruszającym momentem było także spotkanie z Rafałem Bryłą – doświadczonym ratownikiem górnictwem i medycznym, na co dzień kierującym zespołami OSRG w Wodzisławiu. Od 2020 roku działa jako członek fundacji Sierpowie Nadziei, wspierając osoby z niepełnosprawnościami w zdobywaniu tatrzańskich szczytów. Opowiadał o sile, jaką daje niesienie pomocy – niezależnie od miejsca.

Relację fotograficzną przygotowały uczennice Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Rydułtowach: Julia Jaźwiec, Paulina Ząbczyk i Bogusław Porwoł – Studio Filmowe BP. Projekt „Ryduł-to-WY to MY – społeczna transformacja”, realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027, współfinansowany ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, dla Priorytetu: FESL.10.00 – Fundusze Europejskie na transformację, dla Działania: FESL.10.24 – Włączenie społeczne – wzmocnienie procesu sprawiedliwej transformacji.

Rodzinna biesiada w Rydułtowach przyciągnęła tłumy – śląska atmosfera i wspólna zabawa

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Karola Miarki w Rydułtowach zorganizowała festyn pod nazwą „Biesiada śląsko bajtli, szkolorzy i ich familiji”. Wydarzenie odbyło się w ramach inicjatywy lokalnej „Ryduł-to-WY to MY – społeczna transformacja”, współfinansowanej z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

Podczas festynu zaprezentowali się uczniowie szkoły, a wśród gości specjalnych znalazł się Grzegorz Poloczek – artysta znany z kabaretu Rak. Na scenie wystąpił również zespół STEREO w składzie Ania Dembowy i Adam Gawron. Wydarzeniu towarzyszyły liczne konkursy, w tym kulanie klusek, bieg w jednej nogawicy oraz test ze znajomości gwary śląskiej.

Nie zabrakło atrakcji dla całych rodzin – można było wykonać śląski wianek, skorzystać z bogatej oferty gastronomicznej, a także obejrzeć pokazy taneczne i pożarnicze. Festyn cieszył się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców, którzy licznie uczestniczyli w wydarzeniu i wspólnie spędzili piątkowe popołudnie w radosnej i integrującej atmosferze.

O zdrowiu

Zdrowe tłuszcze – 7 wartościowych źródeł w codziennej diecie

Tłuszcze, jeszcze niedawno obwiniane za szereg problemów zdrowotnych, obecnie wracają do łask jako istotny element zbilansowanego żywienia. Szczególnie tłuszcze roślinne i te pochodzące z naturalnych produktów wykazują właściwości wspierające układ krążenia i ogólną kondycję organizmu. Poniżej przedstawiono siedem źródeł zdrowych tłuszczów, które warto włączyć do codziennej diety.

1. Awokado

Owoc ten wyróżnia się wysoką zawartością tłuszczów – stanowią one około 77% jego masy. Głównym kwasem tłuszczowym jest kwas oleinowy, obecny również w oliwie

z oliwek, wykazujący działanie przeciwzapalne. Awokado jest także bogate w potas, błonnik i wspomaga obniżenie poziomu cholesterolu LDL oraz trójglicerydów.

2. Ciemna czekolada

Ciemna czekolada zawiera ponad 60% kalorii pochodzących z tłuszczów. Najbardziej wartościowa jest ta z zawartością kakao powyżej 70%. Dostarcza magnezu, błonnika, żelaza i przeciwutleniaczy, takich jak teobromina, które mogą wspomagać układ krążenia i poprawiać przepływ krwi w mózgu.

3. Jaja

Żółtko jaja jest źródłem witamin, minerałów oraz cholesterolu potrzebnego do syntezy hormonów. Jaja zawierają m.in. witaminę D, kwasy omega-3 i omega-6 oraz cholinę, wspierającą funkcje układu nerwowego. Białko jaja dostarcza cennych aminokwasów przy niskiej kaloryczności.

4. Morskie ryby

Ryby takie jak makrela, sardelki czy łosoś to doskonałe źródło łatwo przyswajalnego białka oraz kwasów tłuszczowych omega-3. Ich spożycie może zmniejszać ryzyko chorób serca i wspierać zdrowie psychiczne. Śledź, bogaty w witaminę D, dodatkowo wpływa korzystnie na kości i układ odpornościowy.

5. Orzechy

Orzechy, w tym migdały, orzechy włoskie czy nerkowce, dostarczają zdrowych tłuszczów, błonnika, białka oraz witaminy E, magnezu i selenu. Zaleca się wybór orzechów naturalnych, bez dodatków smakowych i soli.

6. Nasiona chia

Zawierają aż 9 gramów tłuszczu na 28 gramów produktu, z czego większość to kwasy omega-3. Dzięki wysokiej zawartości błonnika i właściwościom przeciwzapalnym, nasiona chia wspierają zdrowie serca i mogą przyczynić się do obniżenia ciśnienia krwi.

7. Oliwa z oliwek

Oliwa z oliwek z pierwszego tłoczenia (Extra Virgin) to fundament diety śródziemnomorskiej. Spożywana na surowo dostarcza witamin E i K oraz przeciwutleniaczy, a także stanowi zdrowszą alternatywę dla tłuszczów zwierzęcych bogatych w LDL.

Zbilansowane włączenie powyższych produktów do codziennego jadłospisu może wspierać zdrowie układu krążenia i ogólne samopoczucie, bez konieczności rezygnacji z tłuszczów jako składnika diety.

<https://www.budujmase.pl/diety/o-dietach/7-zrodel-zdrowych-tluszcz.html>

Moje rozważania

Polityka to niewątpliwie narzędzie wywołujące skrajne emocje i zachowania. Tak należy oceniać nocne spiskowanie na szczytach władzy czy sztucznie wywoływane kryzysy na granicach przez tzw. „patrole obywatelskie”. Do tego dochodzą anomalie klimatyczne – niedawno susza hydrologiczna, a gdy piszę te słowa – niż geneński. Za te nieszczęścia internauci obwiniają Unię Europejską i rząd Donalda Tuska. Każdy musi samodzielnie wyciągnąć wnioski: gdzie kończy się prawda, a zaczynają polityczne kalkulacje. Polityka to również działania na szczeblu lokalnym – także w naszych Rydułtowach. Trwają prace i są na to środki, by większość obiektów rydułtowskiego szpitala została zagospodarowana na potrzeby leczenia, rehabilitacji oraz pobytu w domach pomocy społecznej. Nie słyszę jednak uznania ze strony radnych – tych samych, którzy publicznie oskarżali burmistrza, starostwo i dyrektora szpitala – że skuteczne zabiegi oraz wygrane projekty wchodzą w fazę realizacji. Trwa przebudowa dworca kolejowego, a na Facebooku znów pojawiają się ataki – na tempo prac, zakres inwestycji i wynikające z niej ograniczenia. Tymczasem, dzięki skutecznym staraniom kierownictwa PGG i władz miasta, bocznica kopalni oraz Zakład Przeróbczy nadal będą funkcjonować. Nie dojdzie do ich likwidacji, jak niektórzy wcześniej informowali. Prowadzone inwestycje i remonty – mimo ograniczeń finansowych – są kontynuowane. Warto to zauważać. Urząd Miasta w gazecie „Na Ratuszu” szeroko informuje o prowadzonych działaniach: inwestycjach, remontach, przetargach, kosztach, terminach. Część tych informacji przekazujemy także w naszej gazecie. Mimo to wciąż istnieje grupa mieszkańców, którzy wierzą tylko w zasłyszane plotki i niezwerifikowane informacje. Trwają wakacje. Ci, którzy spędzają je w kraju, z pewnością zauważają pozytywne zmiany, jakie zachodzą zarówno w Polsce, jak i na Śląsku. Równocześnie widać, jak bardzo politycznie podzielone jest nasze społeczeństwo – mimo że tworzymy prawie jednolity naród. Taka wielonarodowość bywała w przeszłości źródłem antagonizmów. Na uznanie za działalność społeczną trzeba zapracować. Zarząd Towarzystwa Miłośników Rydułtów od 30 lat wyróżnia osoby

szczególnie zaangażowane w sprawy miasta i lokalnej społeczności, przyznając tytuł i statuetkę „Rydułtowika”. W dniu 28 czerwca statuetkę i tytuł Rydułtowika 2024 roku otrzymał nasz burmistrz Marcin Połomski za wolontaryjny, comiesięczny skład naszej gazety „Kluka”, dzięki czemu może być ona nadal wydawana. Składam serdeczne gratulacje – niestety osobiście nie mogłem uczestniczyć w tej uroczystości (wczasy). Wręczenia dokonali: prezes Alicja Kołodziej, redaktor naczelna „Kluki” Joanna Rusok oraz członek zarządu Jerzy Majer. Niewątpliwego splendoru uroczystości dodał występ naszego zespołu regionalnego pod kierunkiem Jerzego Adamczyka i Stanisława Dziwokiego. W naszym Towarzystwie dzieje się naprawdę dużo – pod kierownictwem prezes Alicji Kołodziej prowadzone są różnorodne zajęcia w ramach projektu Inicjatywa Lokalna (oddolna), odbyło się też udane podsumowanie działań na ROD „Zgoda”, a 3 lipca w RCK „Feniks” odbyło się Walne Zebranie Członków TMR. Podkreślam z zadowoleniem, że sala była wypełniona, a zgromadzeni jednogłośnie przyjęli sprawozdanie programowe i finansowe za rok 2024 oraz poparli założone działania na rok bieżący. Jeszcze w lipcu, dokładnie 22 lipca, organizujemy wycieczkę do Planetarium w Chorzowie w ramach projektu z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Trwają również remonty w siedzibie TMR-u, ale mimo to można odwiedzać nasze wystawy – w tym wystawę militariów (naprawdę warto!). W wakacyjnych miesiącach zorganizujemy jeszcze dwa koncerty – na rynku oraz w Machnikowcu – oraz kolejne wycieczki: na Ziemię Zachodnie oraz do Muzeum Śląskiego i Teatru Śląskiego w Katowicach. O wszystkich przedsięwzięciach będziemy informować za pośrednictwem gazety, plakatów oraz mediów społecznościowych.

Henryk Machnik

**Składamy najserdeczniejsze
życzenia urodzinowe
lipcowym solenizantom!!!
A są to:**

**Rudolf Dzierżenga, Sylwia Wężyk,
Elwira Jędrońska, Jolanta Pikos,
Adelajda Meisel, Jerzy Kawulok,
Alfred Fojcik, Grzegorz Urbańczył,
Stefan Jordan**

Zmieniamy ciepło na dobre

Wszyscy chcemy, by ciepło, z którego korzystamy, pozytywnie wpływało na jakość powietrza w miastach i zasoby naszej planety. Przedsiębiorstwa ciepłownicze inwestują w transformację, tak by do 2050 roku całe dostarczane ciepło było bezemisyjne. Zanim zmieni się technologia, warto już teraz zmienić nawyki i sposób, w jaki ogrzewamy swoje domy. Zadbajmy o nasz komfort, wpuszczając do mieszkania ciepło, które dotychczas się marnowało. Ograniczmy też temperaturę do 20 stopni korzystnych dla zdrowia.

Pobierz poradnik i przekonaj się, jakie to proste.

www.20stopni.pl

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Rydułtowy, ul. Tetmajera 150
tel. 32 72 94 068, 32 72 94 933**

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
podpisanych kontraktów z NFZ**

Lekarza POZ, Ginekologiczno-położnicza, Dermatologiczna,
Okulistyczna, Laryngologiczna, Leczenia bólu, Neurologiczna,
Urazowo-ortopedyczna, Leczenia uzależnień,
Medycyny paliatywnej, Hospicjum domowe

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
usług komercyjnych (odpłatnych)**
Alergologiczna dla dzieci, Medycyny pracy

*„Stara Palmiarnia Mimoza” to miejsce, w którym
zadbamy o to, aby Państwa wyjątkowa uroczystość na
zawsze zapisała się w pamięci obecnych na niej osób.
Całkowicie odrestaurowany dziś obiekt, sięgający swoją
historią lat 60tych, od zawsze był kulturalnym centrum
dzielnicy Rybnik-Niedobczyce.*

*Dawna „Kawiarnia Mimoza” mieściła w sobie przepiękną
oranżerię - palmiarnię, do której historii nawiązaliśmy po
renowacji. Organizujemy przyjęcia okolicznościowe,
wigilijki, komunie, wesela, spotkania biznesowe.*

Zapraszamy serdecznie!

Adres:
ul. Józefa Rymera 44,
44-270 Rybnik-Niedobczyce

kontakt: +48 663 937 487

www.starapalmiarnia.pl

**Gabinety Specjalistyczne
na ul. Strzelców Bytomskich 9
w Rydułtowach
służą pomocą tel. +48 691 101 688**

Wizyty prywatne:
Chirurgia, Dermatologia
Urologia, Reumatologia
USG, Doppler, Radiologia
Kosmetologia
Trychologia, Podologia
Poradnia dietetyczna DIETIKON

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydułtów, Rydułtowy, ul. Plebiscytowa 47, tel. +48 515 828 453; Kolegium Redakcyjne (tel. +48 514 430 689, +48 510 791 300); Red. Nacz. Joanna Rusok, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: W. E. Jankowska, członkowie: H. Machnik, S. Brzęczek, J. Majer, J. Oleś, A. Kołodziej, Ł. Majer, E. Wierzbińska-Kłoska, e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrzydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok, komputerowy skład gazety: M. Połomski
Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydułtowy, FOTO SYCHA Rydułtowy,
fotoreporterzy: Bernadeta Ośliżły, Damian Bizoń, Roman Gunia, Monika Marszolik, Kamil Fangor Druk gazety: MZ Druk Radlin